

ივერია

რედაქცია: ნიკოლოზის ქუჩა, 21.

ტელეგრაფი.

ბაზმითი დასაბარებლად და განცხადებთა დასაბარებლად უნდა მიმართონ რედაქციის და წინამძღოლს. გამაგრებული კაპიტალიზაციის ფასი განცხადების: ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე 16 კაპიტალიზაციაზე—8 კაპიტალიზაციაზე.

თვე	მან. კ.	თვე	მან. კ.
12	10	6	6
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
9	8	3	3 50
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ცალკე ნომერი—ერთი შაბლი

მხარისა * ტელეგრაფი № 227

მხარისა * ტელეგრაფი № 227

იყიდა კუკიის გავი.

ეს გავი ეყიდა სხვა გავის სითქმით, სიმაგრით და სისუფთავითაც.

გერმა არ იცის ესა და ყილღობის სხვა გავს, რომელიც რამდენიმე კანონით უფრო იფარა ჰორის. რათა შედგენილი მუშტარი არ მოტყუდვდეს, იმ პოვოსებს, რომელიც კუკიის გავსა ჰყიდან, ერთი ექმნება მიკრული ანარის წარწერით: „კუკიის გავი“.

ვისაც ჰსურს ეს გავი შეიძინოს, უნდა მიმართოს მიკრაარდრებს თოფმესა და ჩხეძეს, კუკიის სასალონო წმ. ნინოს ეკლესიასთან, ნაღროვიცა და დოლუხანოვის მამულში. მიკრაარდრებს 15 ცხენი ჰყავთ გავის სახილავად. (15—128—6)

„ივერიის“ რედაქციისგან.

ვისაც ჰსურს, ზირველ ივლისიდან გაზეთის გაზაფხუვან მთავანს, უნდა წარმოადგინოს გაზეთის სვედრი ფული ივლისის სახე ზირველ რიცხვამდე.

პირველი პერკო სამკურნალო

ექიმის ნავსარდინიანისა (კუკიის, გორაკოვის ძეგლის პირდაპირ) ავადმყოფთ იღებენ ექიმნი ყოველ დღე, კვირა დღეებს გარდა.

დღეობით:

ბ. ა. ნაბანსკიანი, 11—12 საათ. საღამო 12—1 საათ. საღამო 12—1 საათ. საღამო 12—1 საათ.

ბ. ა. ნაბანსკიანი, 9—10 საათ. სწულებანი: თვლისა, შინაგანი და ნერვებისა.

ბ. ი. ბაბანსკიანი—ფილისი 11—12 სა. ქალთა და ბავშვთა სენით ავადმყოფებს.

ბ. ი. ბაბანსკიანი, 12—1 ს. ყურისა, ყელისა და ცხვირის ავადმყოფობისა.

ბ. ა. პარაბინიანი 1—1/2 საათ. შინაგანი და ბავშვებისა.

სადამოაბოთი:

ბ. ბ. წარმთელი, 6—8 ს. შინაგანი და ბავშვებისა.

ბ. ა. ნაბანსკიანი, 7 1/2—8 საათ.

ბ. ბ. ნაბანსკიანი—ქიმიო-მიკროსკოპიული გამოკვლევანი.

რჩევა-დარიგებისა და რეცეპტების დაწერის ფასი ათი შაბლი; დარბითვისი უფასოდ; ფასი კონსილიუმისა და ოპერაციებისათვის—მორგებებით.

ბ. ბ. პარაბინიანი—11—1 ს. გაუკეთებს სასალონო მსურველთა მასისაქსა, აუტრის ყვეფის და გამართვის საექიმთა გენსისტკას ექიმების დანიშნებით.

დარეცეპტისა სამკურნალო და რეცეპტისა შედგინების ნავსარდინიანი. Первая частная лечебница Д-ра Панабарина. Тифлис, противъ памяти. Воронкову.

ტფილისის პერკო სამკურნალო

მკურნალის მიხეილ ედევანიშვილისა ავადმყოფებს იღებენ ყოველ დღე გვიან დაღუბის გარდა დ ი ი: ბ. ბ. პარაბინიანი—გაბაის სწულებანი, 8—10 საათ.

სილი მურვანოვი და ნიკოლაოზ ბერიძე არზრუმში ყოვილან ნაკურთხნი და ბერძენ სული დეკლი ბერიძე სტეფანოვს სოფ. კოთელიში (ჯავახეთში) და გაბიგია სხვათაგან, ვითომც მის ნამსახურობის სიაში აღნიშნული იყოს მამა მისის მღვდლად კურთხევა არზრუმში თეოკლიტესაგან, არ ვიცი რამდენად მართალია. იქვე ყოვილა ნაკურთხნი მღვდელი ქრისტესა ზედგინიძე. შეიღო ამის სტეფანოზ ზედგინიძე მღვდლად იყო სოფ. ზეღეში (ახალ-ციხის მარხში). მისგან მაქვს გავორცხი შემდეგი: „მამა ჩემმა ქრისტესამ მიამბო: როდესაც ახალციხეში მოვიდა ბერძნის ეპისკოპოსი, მითხრა, წამოდი გიუმიშანში, მღვდლად გაკურთხებო. ვუბახუხე: თათრების ხელში ვერ გეკურთხებდი მღვდლად, ამათგან მღვდელს პატრიკი არა აქვს-მეთქი. შემიღო ახალციხის დეკანოზმა იოსებ ორბელიანმა მინც გავგზავნა გიუმიშანში მე, ვისილ მურვანოვი და ნიკოლაოზ ბერიძე, გიუმიშანში

ახალი აბაჯი

ამას წინა დღეში სინოდს დაუბრუნებია ახალი პროგრამები ქართული სასულიერო სასწავლებლებსათვის და გამოუგზავნია ეს პროგრამები ადგილობრივ სასულიერო მთავრობისათვის სისრულეში მოსაყვანად. ადგილობრივ მთავრობას უკვე დაუბრუნებია პროგრამები და ესადა ყველას შეუძლიან შეიძინოს თვით სასულიერო სასწავლებლებში, სხვათა შორის საყურადღებოა ის, რომ „დედა-ენა“ და „ბუნების კარი“, რომელიც აქამომდე მხოლოდ ნება-დართულნი იყვნენ სახმარებლად ადგილობრივ მთავრობის მიერ, ახლა უკვე სინოდს მოუწონებია და პროგრამებში შეუტანია, როგორც საავადმყოფო სახელმძღვანელონი, „დედა-ენა“ აპროგრამების ძალით უნდა გაითავონ მთლად გამოუკლებლად პირველსა და მეორე მოსამზადებელ განყოფილებაში; „ბუნების კარი“ უნდა იხმარებოდეს მესამე განყოფილებაში.

ჩვენ ნამდვილ წყაროდან შევიტყუე, რომ ბან ლევიცის სახელმძღვანელო რუსულის ენისა, ეს-რე უწოდებულ „Вуръ русскаго языка“ სერო განათლების სამინისტროს უფარვის წინა დღე უცნია და ამოუშლია იმ სიიდან, რომელიც აქამომდელი სკოლებში სახმარებლად ნება-დართული და მოწონებული იყო.

20 ივნისს, ავღაბარში აკურთხეს ახალი შენობა ბრმა ბავშვების სკოლისა. მუხთხევის დღესწინ კავკასიის მთავრობისათვის თანაშემწე ა. ა. ფრეზე, ტფილისის კომერციული ბ. ნ. რეიტერი, ვიცე-გუბერნატორი იყო.

წესის შესრულების შემდეგ გამოვიდა თუ არა სახილდებანი, შეხვედნა თათრის მოლა, რომელიც ამავე ავადმყოფთან მიიღოა ყურანის წასაკითხად. მოლას მივაძახე, წადი ახლა შენ, სული მე და ზორკი შენ მეთქი. მიცალბებულს მე ვეღარ მივეგარე, მოლამ დასაფულებია.

აი ამგვარს გაკურთხებისა და წვალებების ყოვილან იმ დროის ქრისტიანებში: ზოგი იხვე თავის მამა-პაპის რჯულად დარჩა, ზოგი მესხეთიდან გადასახლდა, ზოგმა მამამილანობა მიიღო და ზოგმაც კათოლიკეთა სარწმუნოებაში, ეს უფანს-კენელიც დანაწილდნენ ტბიციონის დავიარა: ქართველი კათოლიკენი ქართულის რიგისა, სომხურისა და ლათინურისა.

ბ. ბ. მაღალაშვილი—შანგანა—8—10 საათ.

ბ. ა. ახალაშვილი, გაბაის სწულებანი, 10—2—მისი.

ბ. ა. პარაბინიანი—შინაგანი, ბავშვებისა, ბავშვებისაგან ყველისა აცრა და ქიმიო-მიკროსკოპიული გამოკვლევანი 10—11 საათ.

ბ. ბ. ნაბანსკიანი—ნერვებისა და წამლობა ელექტრანით—11—12 საათ.

ბ. ბ. მღვდელი—ყურისა, ყელისა და ტვინისა—11—12 საათ.

ბ. ბ. შაბლიანი—თვლისა 12—1 საათ.

ბ. ბ. მარკაბიანი—12 1/2—1 1/2 საათ. საღამო 12—1 საათ.

ბ. ბ. პარაბინიანი—სივთავისა, განისა და სხვადასა—1 1/2—2 საათ.

ბ. ბ. ნაბანსკიანი—ნერვებისა და შანგანა—5—6 საათ.

ბ. ბ. თუბანიანი—დედაის სწულებანი—5—6 საათ.

სამკურნალო აქვს საწოლი ოთახები და კაბინეტი ბაქტერიოლოგიურ და მიკროსკოპიულ გამოკვლევითათვის.

ფასი რჩევა-დარიგებისა 50 კაპიტალიზაციაზე—მორგებებით. კრატი-4 მ. დღე და ღამეში. ერთი კრატი-4 მ. დღე და ღამეში.

კუკია, ნაოლაოზის ქუჩა, სასალონო განსაზღვრისა № 21 (გარანტიის მგვალი საგანგებო).

ტელეფონი № 274. დირექტორი სამკურნალო ბიხილი ბაბანსკიანი

გეგურნალი

ბ. ბ. წყაროელი

შინაგანი და ბავშვების სწულებით ავადმყოფთ დილის 9 ს. ნაშუადღევს 2 საათამდის. ადრესი: ვლი აბდის ქუჩა, № 27, ვაფანისის სახლი.

გეგურნალი

ბ. ბ. წყაროელი

რომ მივდივით, ვახშად ეპისკოპოსმა მიგვიწვიდა. ეპისკოპოსმა მითხრა: რჯულზე მოხვდით? მოვედი, მივეყვებო. სარწმუნოებაზე მოხვედით? მოვედი. ი. ი. წინა დღე რომ უფარს იყავი მღვდლობას ეხლა გონს მოხვედით? მეორე დღე მე შევარდა მკურთხება. შემდეგ მღვდლად მკურთხება, მხოლოდ ვისილ მურვანოვი მთავარად. როდესაც ესედი (მურვანოვი და ბერიძე) მღვდლად აკურთხა, დავბრუნდი ისევე ჩვენს სამშობლოში. მაგრამ ბერიძე და მურვანოვი თათრების შიშით ვერ დადიოდნენ ხალხში ქრისტიანულ წესების აღსასრულში. მე, როგორც გამოცდილი, უფრო ადვილად ვახერხებდი ამას. დავდიოდი ღამით (მამა ჩემიც ესე დავდიოდი, უთქვამს ქრისტესის), ამასთანვე ქალაქში ვიყო და ჩემი გეგურნალი ბავშვში. ნათლობას, ჯავარის წერას და სხ. წესებს და მით ვასრულებდი და ღამით ვერ ვახერხებდი შინ, რომ არავის ვეგებო. ერთხელ ერთ ავადმყოფთან მივიდი საზიარებლად (ფარული ქრი-

გეგურნალი

ბ. ბ. წყაროელი

* იხ. „ივერია“, № 133.

პუსი, თანხმად ჩინეთის მთავრობის ბრძანებისა ბოქსერების საზოგადოების მოსაზრების შესახებ, თხოვლობა: 1) დატყვევებას დასახლებულ საზოგადოების იმ მომხრეთა, რომელნიც არეულობას აღადგინებენ, აგრეთვე იმთხანად, რომელნიც აგრეთვე განცხადებებს და დასტამბულ მოწოდებებს უცხოელთა წინააღმდეგ მიმართულებს; 2) დაპატიმრებას იმ სახლის პატრონთა, ზედამხედველთა და პირთა, რომელნიც თავიანთ სახლებს შემაშობენ უთხოვრებელ კრებისათვის. 3) სასტიკ დასჯას პოლიციის იმ მოხელეთა, რომელნიც დაშინავენ არაინ იმითი, რომ დროულად არ მიიღეს ზომები შემაშობეთა დასამშვიდებლად და ანუ თანაუგრძობდნენ მათ; 4) სიკვდილით დასჯას იმ დამნაშავეთა, რომელნიც მონაწილეობას იღებდნენ მოკვლას, დაწვეას და გაძარცვას; 5) სიკვდილით დასჯას იმთ, ვინც მოკრივეთ უხელმძღვანელებს და ფულს აღდევს მათ; 6) საპირით ზომები დატყვევების განცხადებით გამოცხადდეს სატახტო ქალაქში, ჩვილისა და სხვა ჩრდილოეთ პროვინციებში. ამავე კრებაზე ელჩი გარდასწავლეთ თათბირის იმ საშუალებების შესახებ, რომელთაც საპირითა შეერთებულის ჯარის მივება შეეხებოდა, თუ ხუთი დღის განმავლობაში არ იქმნება მიღებული ზემოდა აღნიშნული ზომები. კრების შემდეგ ჩვენმა წარმომადგენელმა ყურადღება მიექცია ელჩთა იმ გარემოებას, რომ საპირით, დაყოფენებელი მიღებულ იქმნა ზომები ამოხრების დასამშვიდებლად. საპსუხო ნოტაში, 11 მაისს აუწყა ცხუნველი იქმნება ელჩთა უფროსის, რომ განიხილეს საელჩოთა წინადადება და დაინახეს, რა დიდ მნიშვნელობას აქვს ელჩნი ამ კითხვას. მმართველობაში მიიღონ სასტიკი ზომები ამოხრების დასამშვიდებლად და რომ მათგან შემუშავებული ზომების პროექტი სრულიად ეთანხმება უცხოელთა მოთხოვნებებს. ცენტრალიზაციის ერთად უზრუნველყოს ჩვილის ვიცე-კოროლს და ადგილობრივ მთავრობას მიიღონ სასტიკი ზომები ამოხრების დასამშვიდებლად. გამოთქმულია იმედი, რომ ამოხრება დამშვიდებულ იქმნება. ასეთმა პასუხმა ვერ დაკმაყოფილა უცხოელთა წარმომადგენელნი და ამიტომ ხელ-მოკრივე შეკრიბნენ შეერთებულ ჯარების გამოსწავლად. ამ სხდომის დაწყებამდე ერთი საათის წინ ჩინეთის მინისტრებმა შეატყობინეს ჩვენ ელჩს, რომ უკვე მიღებულია სასტიკი ზომები ამოხრების მოსასპობლად. ამით, უკვედგია, ჩინეთს მსურდათ შეეფერხებინათ უცხოელთა წარმომადგენლების მიერ საომარ ზომების მიღება. ამოხრება კი თან და თან ორბრძოლა. შეამოხრებენ შემოგვივინდ და ქალაქს და ჩინეთს ჯარი დამპარცხეს.

21 ივნისი.
პატიმარბრძოლა. ვიცე-ადმირალის ალექსეევის დებუმა, პორტ-არტურისაგან 18 ივნისს გამოგზავნილი;

16 ივნისს დაბრუნდა აქ რუსეთის რაზმი, რომელიც, მე-2 რაზმის კაპიტანის ჩაივის უფროსობით, აღმირალის სემიურის ჯარში იყო. ეს ჯარი სულ 2,100 კაციდან შესდგებოდა, აქედან რუსი იყო 312. ჯარი ტიან-ძინიდან 26 მაისს გამოვიდა და ლონგონგამდე რკინის გზის ლიანდგი შეაკეთა. ჯარს აღიღო მუშტის მომხრენი განუწყვეტელი თვის ესხმოდნენ. 2 ივნისს რუსთა რაზმი მონაწილეობას იღებდა ბრძოლაში იმ ინგლისელების დასამარცხებლად, რომელნიც უკან იყვნენ დატოვებულნი გზის დასაცვლილად. 3 ივნისს ჩინეთის ვიცე-ადმირალის ჯარის კავალერიამ პირველად მოიტანა იერიში, ჩვენ და ნემეცხმა უკუვაკეთ ჩინელი, წყაროთი მათ ბეჭი იარაღი და ღრუშები. მაშინ სემიურმა განიზრახა მინარის წაპირით უკან დაეწეოდა, რადგანაც რკინის გზა გაფუჭებული იყო. 10 ივნისს ბრძოლის შემდეგ იდგეს თოფხანა სიჩუ, სადაც თავი შეაფარეს. ეს თოფხანა სასეი იყო ზარბაზნებით და თოფებით. ჩინელთა ორჯულ მიტანეს იერიში, მაგრამ ორჯულე უკუ-უკეთულ იქმნენ. 13 ივნისს სემიური განათავსდნენ, მონაწილეობის შირინის უფროსობით, მე-2 რაზმის ბატალიონში. თოფხანა და საწყობები დატყვეულ იქმნა. მოკლულ იქმნა ერთი გერმანელი და ერთი ამერიკელი აფრიკადი ათი ჯარის-კაცი. დაქრიალი 4 აფრიკადი და 22 გერმანელი.

პატიმარბრძოლა. გერმანიის ელჩი იუწყება, რომ უცხო-კვერნელთა უზანტინ-ძინში ხელახლა არაკემენ ჩინელით აღყას და კუმბარეს ესე-რანთა. ქალები და ბავშვები გაუვანეს. ჩინეთის ჯარი რკინის გზას დაეკა. ხიდეები დატყვეულია, მაგრამ მინარის მიმოსვლა ტაკუსა და ტიან-ძინს შორის ჯერ კიდევ შეძლებია. მუკუნენსა და ნიუტანის შუა მყუთი მისიები და რკინის გზის ხიდე დატყვეულია.

შენახი. სერ რობერტ კარტი მიერ პეკინიდან ტიან-ძინში გაგზავნილი შიკრება ამხავი მოიტანა, რომი გერმანიისა, ინგლისისა და იტალიის საელჩოების გარდა ყველა საელჩოები დატყვეულია.

შენახი. პეკინში მცხოვრები უცხოელი იქმნენ წინააღმდეგობის.

შენახი. ჩინეთის ცნობები როგორც იუწყებიან, რა დღესაც კერტელიერი მოკლეს, იმ დღეს ორი ელჩი კიდევ სხვა მოუკლავა. იგივე ჩინეთის ცნობები იუწყება, რომ მუდუნდო მიმსიონერთა საავადმყოფო დაუწყვეთ და ადგილობრივი ქრისტიანები სრულიად ამოუწყვეტიათ. უცხოელი მისიონერები ნიუ-ჩიუნიშ გაიქცნენ.

პატიმარბრძოლა. როგორც ამბობენ, ინგლისის საელჩოს ამხავი მიუღია, რომ საფრანგეთისა და ინგლისის ელჩი მოუკლავთ, მაგრამ სცილიობენ დაშფარობ როგორმე.

შენახი. ტიან-ძინის მიდამოებში ბრძოლა კიდევ დაიწყო. სემიური დაქრიალია.

ჩიუნი. 21 ივნისი. როგორც იუწყებიან, ყველა უცხოელებს ბრძენება მიუღიათ ტიან-ძინიდან გვიდ-

ნენ. მდგომარეობა საშუაოა, ჩინელიც ბმა ქალაქის კედელთან სანგლები დაიკეთეს და ტიან-ძინსა და ლტახს შუა რკინის გზის ლიანდგი აიღეს. მისიონერები ხინაიგადდნენ ძინგაუში წავიდნენ. ჩიუნიშ მყოფი გერმანიის ელჩი იუწყება 20 ივნისს, რომ ჩინელი გენერალ-გენერალმა და პრინცმა ტუნანმა ძალით ხელთ იგდეს მართვა-გამგეობა პეკინში და ბრძოლა დაუწყეს იმპერატორსა და პრინცს ჩანგსაო. გენერალსა და ტუნანს უცხო-კვერნელთა განდევნი და ამოწყვეტა აქვე განზრახული. შენდუნის გუბერნატორი 2000 კაცით ძინანში სდგას, როგორც სჩანს, ძინტაუდგან შემოსულ გერმანელების განსადევნად. ამ გუბერნატორის კორპუსის 3000 კაცი და პრინცი ჯარის 10,000 კაცი ჯილის საზღვარზედა სდგანან. გუბერნატორი ჯერ უმოქმედოდ არის და კარგ გარწყობილებშია მსხრეთ და შუა ჩინეთის გენერალ-გუბერნატორებთან.

შენახი. იალშიკამ აცნობა პეკინში მყოფი რუსეთის ელჩს, რომ ჩინეთს ომი გამოუცხადეს, არამედ მზარს დაუკურთ ვიცე-კოროლს ხინს, რომელმაც დიდი ჯარი უნდა გაგზავნოს ნანკინში წესიერების დასამყარებლად და იმ მადარინების ასადგემადაც, რომელიც უცხო-კვერნელთა წინააღმდეგ მოქმედებენ.

იმ დღეს, რა დღესაც გერმანიის ელჩი მოკლეს, მუნგ-ლი-იანში მიწვეული იყვნენ ყველა ელჩები, ინგლისისა, საფრანგეთისა და ამერიკის ელჩებმა, იფურეს-რა, რომ დალატარია, უარი შეუთვალეს და საელჩოებდგან არ გამოსულენ, გერმანიის ელჩმა კეტელერმა-კი მიიღო წინადადება და საელჩოდგან გამოვიდა; თან ელჩს გერმანიელ ზღვოსანთავან შემდგარი მცირე რაზმი ახლდა. როდესაც ელჩი მუნგ-ლი-იანში მიუხლოვდა, ჩინეთის ჯარის-კაცთა მთელი ბრბო დაეკა თვის და ოთხს ადგილს დასკუს. გერმანელმა ზღვოსანებმა მუნგ-ლი-იანის ცეცხლი წარიკლეს. კეტელერის ელჩი საშინადად არის დასახიზებული. ბრბო თათს დაესხა საელჩოების შენობებს, რომელთაგან ყველანი დაიკიცეს; გარდა ინგლისისა, გერმანიისა და იტალიის საელჩოების შენობებისა. ინგლისის საელჩოს სროლა დაუწყეს ჩინელებმა. ინგლისის დრაჯი დიდად დაზარალდა.

22 ივნისი
ამტირბრძოლა. ვიცე-ადმირალის ალექსეევის დებუმა, პორტ-არტურისაგან 18 ივნისს გამოგზავნილი: 1) ტაკუსში 17 ივნისს შემდეგი ცნობა მიიღეს პეკინიდან: გერმანიის ელჩი ჩინელი ჯარის-კაცებმა მოკლეს იმ დროს, როდესაც მუნგ-ლი-იანში მიიღოდა; ელჩი იანენ-ვი გარდაიცვალა. რუსეთის საელჩო ნახევრად დატყვეულია; ყველა საელჩოები დამწყვარია, ინგლისისა, საფრანგეთისა და გერმანიის გარდა; ვიცე-კოროლსა და საელჩოს რაზმები ამდარჩინლ საელჩოებში შეკრიბნენ. გარს აღიღეს მუშტის მომხრენი არტყან. თან და თან სურსათი აკლდებოთ; ყველანი გაქრევა მუდ მდგომარეობაში არიან; განხრებება საკირო. პეკინში 30000 ჯარის-კაცდგან. 2) ტაკუსიდან 17 ივნისს

გენერალი სტესელი იუწყება, რომ გერმანიის რაზმის როგორც აფიკტორი, ისე ჯირის-კაცები საერთო ბრძოლის დროს მე მემორიულიზდნენ; ისინი შეტად მამაკად იბრძოდნენ და ამასთან საქმის დიდი კონტაქტით მიიზინეს.

შენახი. რათა ეგრობიელთა დაახახოს, რომ თქვენი წინააღმდეგ არა ვართ, ნანკინის ვიცე-კოროლი ზარბაზნებს აღარა ჰგზავნის იანძეს სიმეგრებში, როგორც ისინი ვიცე-კოროლმა უარი შეუთვალა ლი-პენგინს და ჯარი არ მისცა ჩრდილოეთში სამოქმედოდ. ლიპენგინი ნანკინიდან სულ 300 კაცით წავიდა.

პატიმარბრძოლა. გემი დებუთი განაცხად ვერობას და იაპონიაში მყოფ თავის ელჩებს განცხადებას, რომელიც ელჩებმა სახელმწიფოთა მთავრობებს უნდა წარუდგინონ. განცხადება შემდეგ შეიცავს: შეერთებულს შტატების მთავრობა არა ცნობს, რომ ჩინეთში ომი და გემებს იმტომ არა გზავნის იქ, რომ ჩინეთს ომი გამოუცხადეს, არამედ იმტომ, რომ დაიცვას ამერიკელი მოქალაქენი და მათი ინტერესები და აღდგინოს წესიერება. გემები ჩინეთიდან წავლენ წესიერების აღდგენისათვის.

პატიმარბრძოლა. როდესაც დებუტატთა ულტარე შეიკითხნენ, მართალია ან არა, რომ ექსონი თანდებლობიდან გადადგო, ანდრემ სთქვა, მართალია და დუშუბა, ექსონი თანდებლობიდან გადადგა მთავარი შტატის მიერ იმშირის მიმხრე ცვლილებათა გამო, თან განაცხადა, რომ იმშირი ცვლილებანი მთავარ შტატში შეუძლებლად გახდის ჯარის წესიერად მართვას ომის დროსა.

ამ ნაირის კლითი შედგენილი წერილი ექსონისა პროტესტი იყო მთავრობის მოქმედების წინააღმდეგ ამიტომ ექსონი დათხოვნილი იქმნა და იმის ადგილს ქუინიშა ბრიტერი. კრანცმა პატივის ცემა გამოუცხადა ექსონს და მთავრობა გააკიცხა იმის გამო, რომ მთავარ შტატის საქმეებს არღვევსო. ტურდმა სთქვა, მივირს კრანც, ზოგი საშენდრო მინისტრად ნამყოფი როგორ აქვს საშენდრო წეს-რიგის დარღვევების დასასრულ პალატამ მოიწონა მთავრობის განმარტება.

პატიმარბრძოლა. როდესაც ვიცე-ადმირალის ალექსეევის დებუმა, პორტ-არტურისაგან 18 ივნისს გამოგზავნილი: 1) ტაკუსში 17 ივნისს შემდეგი ცნობა მიიღეს პეკინიდან: გერმანიის ელჩი ჩინელი ჯარის-კაცებმა მოკლეს იმ დროს, როდესაც მუნგ-ლი-იანში მიიღოდა; ელჩი იანენ-ვი გარდაიცვალა. რუსეთის საელჩო ნახევრად დატყვეულია; ყველა საელჩოები დამწყვარია, ინგლისისა, საფრანგეთისა და გერმანიის გარდა; ვიცე-კოროლსა და საელჩოს რაზმები ამდარჩინლ საელჩოებში შეკრიბნენ. გარს აღიღეს მუშტის მომხრენი არტყან. თან და თან სურსათი აკლდებოთ; ყველანი გაქრევა მუდ მდგომარეობაში არიან; განხრებება საკირო. პეკინში 30000 ჯარის-კაცდგან. 2) ტაკუსიდან 17 ივნისს

ნახევარი-ადგილი, სადაც ზევი დებუ- და ამხრალა. ფშ.
 ნათავარი-თავისაგან ნაპაი პერი, ან სხვა რამე. ქართ.
 ნათითი-თითიდან დამხნული კვლი.
 ნათოსი-წყლისგან მოტანილი ხერგი, ნარივი. ფშ.
 ნათალი-ისრისგან დანხული წულელი ტანხელი.
 ნაქარი-ნახანი. ფშ.
 ნაქარული-კრულად ნამყოფი ძრინ.
 ნალფა-ქართული ტყვის ნალი. ქართ.
 ნამამოზი-მამოზილი, მამად მოკიდებული. ფშ.
 ნამდარი-საყვარელი, სასურველი. ფშ.
 ნამამფალი-ადგილი, სადაც ორბი ყოფილი.
 ნაოში-შემოდგომის მოხული და თან დაფარცხელი. ქართ.
 ნარუფალი-ადგილი, სადაც რუ ყოფილი.
 ნასავლი-მგზავრობიდან მოყოლილი პერი.
 ნასტეკი-სტეკისგან გაფუჭებული.
 ნატალი-ნავალი რომისა, ან ვეფხის ნავალი. ფშ.
 ნაურული-ადგილი, სადაც ურუმს უსალი.
 ნაფერხალი-სადაც ფარხი ყოფილი.
 ნაფესარი-სადაც ფესვი ყოფილი, დამპალა და ადგილი დავალი.
 ნაფინი-ნახანი ფშ.
 ნაფხა, ნაფხოკი-ნაქარი, ნალარი.
 ნაქალი-ქალიბილი, ქალად-სმობილი. ფშ.
 ნაქუნი-მამარცხელი სიმინის ტარი. ქართ.
 ნაღინარი-მთვარი, ან ღვინო ნაღამი. ქართ.
 ნაყი-ნაყილი, საუხმე დილით, ნაყი არ მინახია, პატარა შენაყილი. ფშ.
 ნაჩიკა-მარტეკა, მც. თფირი ძირი აქვს, ძირს სპანხე. ფშ.
 ნახტარი-ხე რა მოსტყვება და ნაპო- ბედი აგრეთვე; ან რაც ამოშვროლი მწვეტი ღვინოებში შერბება მოტეხი ხის ძირს, ან რაც შიფობება გატყვეული ნადირი, ან კობი, თუ უცებ დაეჯახა, ზედ აუგის. ფშ.
 ნამამი-მამდ შეფიქრებული, ძიბილი. ფშ.
 ნამამი-ნაღუჯი, ნაღუჯი. ფშ.
 ნაწევა-ნაწევა-ვიცე-ადმირალის შტატის. ფშ.
 ნაქანი-თმის ნაწევი. ფშ.
 ნაქევი-გაქევილი, მავ. ლორი. ქართ.
 ნაქელი-ზევიურასა და შუა დაკიდებული მარცხის ჩამოსად ნახელი-მელონახელი.
 ნეჩოს სიკა-წითლად იქის ამოსვლა, საქმელად ჰმამობენ. ქართ.
 ნეგზური-მეუხალი. ფშ.
 თ. რაიკაშვილი
 (შემდეგ იქნება)

სახსმარტლოს ცნობანი.
 ტელისის სამოსამართლო პალატის შემდეგ საქმეშია განსახილველი დანიშნული პარკელ სასსხის სასმართლის დეპარტამენტი:
 საქმე ილია დიმიტრის ძის თუხარლოს, რომელსაც ბრალად ედება ხუთის კოდის ხორბლის და სახის კოვის ღვინის მოპარვა. საქმე სანდრო ყიზიგელის, რომელსაც კაცის სასიკვდილო დატარა პარალელა.

განცხადებანი
 გამოვიდა ახალი წიგნები:
 ა) ყუკდეთა ლაღდებანი
 ფსი: ყლით 20 კაპ., უყლით 15 კაპ.
 ბ) პართული მფხვლობა 80-X
 საუყუმენე, ფსი 40 კაპ.
 გ) Царца Тамара, ფსი 50 კაპ.
 დ) Груз. обители вт Грузии, ფ. 25 კაპ.
 ე) Истор. груз. царя, ფ. 40 კაპ.
 (20-უ.-10)